

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2021/1609**z dne 29. aprila 2021****s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za železnice za proračunsko leto 2019**

EVROPSKI PARLAMENT,

- ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za železnice za proračunsko leto 2019,
 - ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za promet in turizem,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0077/2021),
- A. ker je na podlagi poročila o prihodkih in odhodkih ⁽¹⁾ Agencije Evropske unije za železnice (v nadaljnjem besedilu: agencija) njen proračun v proračunskem letu 2019 znašal 27 139 347 EUR, kar je 5,74 % manj kot leta 2018; ker proračun agencije izvira predvsem iz proračuna Unije;
- B. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2019 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovanje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je bila zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2019 stopnja izvrševanja proračuna 99,98 %, kar je enako stopnji izvrševanja iz leta 2018; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 92,22 %, kar je 3,27 % več kot leta 2018;
2. ugotavlja, da so bile dosežene okvirne zgornje meje, s katerimi Računsko sodišče ocenjuje izvrševanje proračuna na ravni prenosov, in sicer 10 % za naslov 1 (osebje) in 20 % za naslov 2 (upravni odhodki); z obžalovanjem ugotavlja, da okvirna zgornja meja za naslov 3 (30 % za odhodke iz poslovanja) ni bila dosežena;
3. ugotavlja, da so prihodki, ki izhajajo iz pristojbin, uravnoteženi z zmanjšanjem subvencije, ki jo prejema agencija; obžaluje, da Komisija povečane dejavnosti ne šteje za razlog za povečanje te subvencije;
4. ugotavlja, da je agencija v skladu z razširjenimi pooblastili iz nove uredbe o agenciji v letu 2019 začela pobirati pristojbine in dajatve za svoje naloge certificiranja, pri čemer je upoštevala posebne potrebe malih in srednjih podjetij; ugotavlja, da pristojbine in dajatve v skladu z Uredbo (EU) 2016/796 Evropskega parlamenta in Sveta predstavljajo namenske prejemke agencije; ugotavlja, da so bile uvedene spremembe izvedbenih pravil za finančno uredbo agencije;
5. ugotavlja, da je bilo v letu 2019 v registru neskladnosti agencij evidentiranih 36 naknadnih neskladnosti (primeri neskladnosti), v primerjavi z 29 v letu 2018 in 7 v letu 2017; ugotavlja, da so ti dogodki neskladnosti povezani predvsem s pravili o službenih potovanjih, naknadnimi obveznostmi, upravljanjem pogodb in plačil ter notranjimi postopki; ugotavlja, da je agencija navedla, da so bili sprejeti popravljalni ukrepi in da se je povečala ozaveščenost; poziva agencijo, naj ustavi trend povečevanja števila naknadnih neskladnosti in okrepi preventivne ukrepe;
6. opozarja, kako pomembno je povečati digitalizacijo agencije, ko gre za njeno notranje delovanje in upravljanje, pa tudi za pospešitev digitalizacije postopkov; poudarja, da mora biti agencija na tem področju še naprej proaktivna, da bi na vsak način preprečili digitalno vrzel med agencijami; opozarja pa, da je treba sprejeti vse potrebne varnostne ukrepe, da bi preprečili tveganje za spletno varnost obdelanih informacij;

⁽¹⁾ UL C 107, 31.3.2020, str. 70

Uspešnost

7. poudarja, da je agencija pri oceni učinkovitosti pri izvajanju svojih nalog uspešno uporabljala ključne kazalnike uspešnosti; priznava, da je agencija dosegla zadovoljivo raven izpolnjevanja ključnih kazalnikov uspešnosti in doseganja ciljev za rezultate; ugotavlja, da je bilo od 136 ključnih kazalnikov uspešnosti 118 doseženih oziroma delno doseženih, 18 pa jih ni bilo doseženih; je seznanjen z zelo nezadostno uspešnostjo glede ključnega kazalnika uspešnosti št. 5 „100 % držav članic, ki so svoje nacionalne tehnične predpise v zvezi z vozili prečistile“, ki je imel 67-odstotni končni rezultat; ugotavlja tudi, da ta rezultat, ki je nizek v primerjavi s ciljem 100 %, ni bil pojasnjen; poziva agencijo, naj poleg rezultatov ključnih kazalnikov uspešnosti zagotovi tudi obrazložitev;
8. poziva agencijo, naj pri prekrivajočih se nalogah razmisli o souporabi virov z drugimi agencijami, ki imajo podobne dejavnosti; spodbuja jo, naj dejavno išče možnosti za nadaljnje in tesnejše sodelovanje z vsemi agencijami Unije; spodbuja jo, naj preuči možnost souporabe kadrov na nekaterih nestrokovnih, tehničnih in upravnih področjih;
9. poziva agencijo, naj se osredotoči na razširjanje rezultatov svojih raziskav širši javnosti;
10. poudarja, da ima agencija kljub izjemni okoljski uspešnosti in drugim prednostim železniškega prometa najmanjši proračun med prometnimi agencijami; zlasti poudarja, da agencije ne bi smeli postaviti v položaj, ko bi morala zaradi nezadostnih finančnih sredstev Komisijo zaprositi za podporo, zlasti v sedanjem obdobju, ko so železnice politična prednostna naloga Evropske unije; poziva k povečanju proračuna agencije, da bo imela potrebna proračunska sredstva, s katerimi bo lahko delovala kot učinkovit organ in izvajala svoje naloge, predvsem povezane s povečanjem konkurenčnosti ter izboljšanjem varnosti in čezmejne interoperabilnosti;

Kadrovska politika

11. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2019 uresničen 93,92-odstotno, saj je agencija zaposlovala 139 od 148 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (leta 2018 je bilo odobrenih 148 delovnih mest); ugotavlja tudi, da je v letu 2019 za agencijo delalo 35 pogodbenih uslužbencev; ugotavlja, da za agencijo 31. decembra 2019 ni delal noben napoten nacionalni strokovnjak;
12. je zelo zaskrbljen, ker se za leto 2019 poroča o neuravnoteženi zastopanosti spolov med višjimi vodstvenimi delavci (89 % moških in 11 % žensk) in v upravnem odboru (70 % moških in 30 % žensk); poziva Komisijo in države članice, naj pri imenovanju članov upravnega odbora agencije upoštevajo pomen zagotavljanja uravnotežene zastopanosti spolov; poziva agencijo, naj si močnejše prizadeva doseči bolj uravnoteženo zastopnost spolov na vseh ravneh;
13. spodbuja agencijo, naj oblikuje dolgoročen okvir kadrovske politike, ki bo obravnaval ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem, vseživljenjsko usmerjanje in poklicni razvoj, uravnoteženo zastopnost spolov, delo na daljavo, geografsko uravnoteženost ter zaposlovanje in vključevanje invalidov;
14. ugotavlja, da je agencija sprejela politiko o zaščiti človekovega dostojanstva in preprečevanju nadlegovanja, da se spodbuja vloga zaupnih svetovalcev in da se osebu priporoča, naj se obrne nanje v primeru težav; ugotavlja, da je bil prijavljen en primer domnevnega nadlegovanja, noben pa ni bil preiskan ali predložen sodišču;
15. ugotavlja, da so rezultati letne primerjalne analize v zvezi z osebjem podobni rezultatom iz leta 2018, ko je 19,39 % zaposlenih opravljalo upravne naloge (20,33 % leta 2018), 69,95 % operativne naloge (68,88 %) ter 11,04 % nadzorne in finančne naloge (10,79 %);
16. obžaluje, da upravni odbor v letu 2019 še ni uspel sprejeti odločitve o jezikovni ureditvi za agencijo;

Javna naročila

17. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da agencija ni uradno imenovala vsaj enega člana ocenjevalnega odbora za postopek javnih naročil, kar je ogrozilo preglednost tega postopka; je seznanjen z odgovorom agencije na ugotovitev Računskega sodišča in z ukrepi, ki jih je agencija sprejela, da bi preprečila ponovitev tega neuspeha;
18. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je agencija s tremi podjetji sklenila tri ločene kaskadne okvirne pogodbe; na podlagi ugotovitev Računskega sodišča ugotavlja, da finančna uredba določa, da je to mogoče brez ponovnega odprtja razpisnega postopka, če okvirna pogodba natančno določa vse pogoje, ki urejajo zagotavljanje zadevnih del, blaga ali storitev; ugotavlja, da je Računsko sodišče ugotovilo, da okvirna pogodba ni dovolj natančna, na podlagi opažanj Računskega sodišča pa ugotavlja tudi, da so finančne ponudbe ponudnikov temeljile le na dnevni ceni za dan dela, ne da bi se pri tem upoštevali pomembni elementi, kot so profili delavcev ali zapletenost dela; na podlagi ugotovitve Računskega sodišča ugotavlja, da uporaba te vrste okvirne pogodbe ni bila ustrezna glede na stopnjo podrobnosti o delu, ki ga je bilo treba opraviti, in da finančni podatki prav tako niso bili dovolj podrobni, da bi zagotovili čim bolj gospodarno izvajanje del; je seznanjen z odgovorom agencije, da se je zadevni razpis nanašal na pomoč pri novi nalogi agencije in da po navedbah agencije ne bi bilo sorazmerno, da bi ponavljali javni razpis (ki traja vsaj tri tedne) za tehnično pomoč (ki traja največ 15 dni), če je pravna zahteva za oceno popolnosti dokumentacije en mesec; poziva agencijo, naj organ za podelitev razrešnice obvešča o odhodkih v okviru teh okvirnih pogodb;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

19. na podlagi izjave agencije ugotavlja, da se je njena izpostavljenost nasprotjem interesov povečala 16. junija 2019, ko je postala organ s pomembnimi pooblastili za sprejemanje odločitev; ugotavlja, da je upravni odbor agencije maja 2019 sprejel okvir dobrega upravnega ravnanja, ki vsebuje stroge ukrepe za obvladovanje nasprotij interesov za posameznike, ki sodelujejo pri izvajanju četrtega železniškega svežnja, upravni odbor pa je dodatno pojasnil pravila o darilih in gostoljubnosti ter uporabi družbenih medijev; poziva agencijo, naj pozorno spremlja učinkovitost sprejetih ukrepov in organu za podelitev razrešnice poroča o izkušnjah in morebitni potrebi po prilagoditvah;
20. ugotavlja, da je agencija na svojem spletnem mestu objavila izjave o interesih upravnega odbora in višjega vodstva ter življenjepise članov upravnega odbora in izvršnega direktorja; poziva agencijo, naj objavi življenjepise višjega vodstva in organu za podelitev razrešnice poroča o ukrepih, sprejetih v zvezi s tem;
21. ugotavlja, da so se nadaljevali ukrepi za večjo preglednost dejavnosti agencije, na primer poročanje o sestankih, ki jih imajo uslužbenci agencije z zunanjimi deležniki, zlasti o sestankih direktorja z organizacijami in samozaposlenimi osebami, pa tudi objava teh informacij na spletnem mestu agencije;
22. ugotavlja, da je Evropski urad za boj proti goljufijam septembra 2019 zaključil primer domnevne goljufije, ki je bil prvič prijavljen leta 2017, pri tem pa ni priporočil sprejetja ukrepov; ugotavlja, da preiskava ni pokazala nobenih dokazov o goljufiji ali nepravilnostih, ki bi škodile finančnim ali drugim interesom Unije;

Notranje kontrole

23. je seznanjen z ugotovitvami iz poročila Računskega sodišča, da je Komisija v okviru sporazuma o ravni storitve agenciji zaračunala opravljanje različnih storitev IT, vendar je ta račun delno temeljil na napačnem številu uporabnikov; je seznanjen z omejenim finančnim učinkom zaračunavanja previsokih stroškov agenciji v višini 4 675 EUR; vendar je seznanjen s pomanjkljivostmi pri notranjih kontrolah agencije, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče in kažejo, da ni bil opravljen noben pregled, s katerim bi se zagotovilo, da je zaračunani znesek v skladu s pogoji iz sporazuma o ravni storitve; poziva agencijo, naj oceni ugotovljene pomanjkljivosti, uvede preventivne ukrepe, obravnava ugotovljena tveganja in organ za podelitev razrešnice do junija 2021 obvesti o sprejetih ukrepih;
24. ugotavlja, da so bila v letu 2019 zaključena vsa odprta priporočila službe za notranjo revizijo, razen enega; ugotavlja, da to odprto priporočilo izhaja iz revizije upravljanja projektov in storitev iz leta 2018 ter se nanaša na učinkovito uporabo projekta države članice; ugotavlja, da je agencija septembra 2020 v poročilu o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z razrešnico za leto 2018 poročala, da bo to priporočilo zaključeno junija 2020; opozarja agencijo, da bi bilo treba to priporočilo izvesti v skladu z dogovorjenim akcijskim načrtom; poziva jo, naj organ za podelitev razrešnice obvešča o izvajanju tega priporočila in do junija 2021 pojasni morebitne zamude;

25. poudarja vlogo agencije pri zagotavljanju varnosti in interoperabilnosti evropskega železniškega sistema ter pri izboljšanju konkurenčnosti železnic glede na druge načine prevoza, zmanjševanju upravnih in tehničnih ovir, spodbujanju dostopa do trga in zagotavljanju nediskriminacije, učinkovitejši uporabi javnih sredstev za storitve javnega železniškega prevoza in izboljšanju upravljanja infrastrukture; podpira vizijo Komisije za evropski železniški sistem, ki ima vodilno vlogo v svetu na področju varnosti; poziva k povečanju proračuna agencije, da bo imela potrebna proračunska sredstva, s katerimi bo lahko delovala kot učinkovit organ in izvajala svoje naloge, predvsem povezane s povečanjem konkurenčnosti ter izboljšanjem varnosti in čezmejne interoperabilnosti;
26. pozdravlja, da je agencija do 16. junija 2019 uspešno začela opravljati svojo vlogo organa EU, pristojnega za izdajanje dovoljenj za dajanje železniških vozil na trg, enotnih varnostnih spričeval za prevoznike v železniškem prometu in odobritev ob progi ERTMS, kot je navedeno v pravnem okviru četrtega železniškega svežnja; ugotavlja, da sta se ti dve nalogi opravljali v povezavi z osmimi državami članicami, ki so v letu 2019 prenesle tehnični steber četrtega železniškega svežnja; pozdravlja nenehni razvoj enotne kontaktne točke; vztraja, da je treba agenciji zagotoviti potrebne finančne, materialne in človeške vire, poleg tega pa ji je treba dodeliti večje pristojnosti, da bo lahko učinkovito in uspešno opravljala te nove in dodatne naloge;
27. pozdravlja, da je bila v agenciji opravljena druga nadzorna revizija ISO 9001, s katero je bilo potrjeno, da sistem upravljanja izpolnjuje zahteve ISO in da certifikacijski organ ni ugotovil neskladnosti;

Druge pripombe

28. ugotavlja, da je agencija začela pogovore s francoskimi organi o gradnji nove stavbe; spodbuja jo, naj vključi najsodobnejše zahteve glede dobrega počutja osebja in okoljskih standardov;
29. pozdravlja prizadevanja agencije za vzpostavitev okolju prijaznega delovnega okvira;
30. opozarja, kako pomembno je, da agencija poveča prepoznavnost v medijih in na spletu, da bi bila javnost seznanjena z njenim delom;
31. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 29. aprila 2021 ⁽²⁾ o uspešnosti, finančnem poslovanju in nadzoru agencij.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0215.